

www.cpj.org

ایران و چین تعداد روزنامه نگاران زندانی را به بالاترین سطح خود در طول ۱۴ سال گذشته رسانده اند

با تکیه بر اتهامات ضد حکومتی مبهم، ۱۴۵ روزنامه نگار توسط مقامات در سراسر جهان زندانی شده اند. اریتره، برمه، ازبکستان نیز در میان بدترین زندانبانان مطبوعات هستند. گزارش ویژه کمیته حمایت از روزنامه نگاران

نیویورک

طبق تحقیقات کمیته حفاظت از روزنامه نگاران، سرکوب مستمر صداهای منتقد در ایران و خفقان بی رحمانه روزنامه نگاری قومی در چین، تعداد روزنامه نگاران زندانی در سراسر جهان را به بالاترین سطح خود از سال ۱۹۹۶ تا کنون رسانده است. در سرشماری سالانه سی پی جی از روزنامه نگاران زندانی، در تاریخ اول دسامبر، ۱۴۵ خبرنگار، سردبیر، و عکاس خبری پشت میله های زندان شناسایی شده اند، که این عدد نسبت به سر شماری سال ۲۰۰۹، ۳۰٪ افزایش داشته است.

ایران و چین، هر کدام با ۳۴ روزنامه نگار زندانی، بدترین زندانبانان مطبوعات در جهان هستند. روزنامه نگاران زندانی در چین و ایران، نزدیک به نیمی از جمع کل روزنامه نگاران زندانی جهان را تشکیل می دهند. از میان ۲۸ کشور، چین، ایران، اریتره، برمه، و ازبکستان، بدترین پنج کشوری هستند که زندانی کننده روزنامه نگاران اند.

جوئل سایمون، مدیر اجرایی کمیته حفاظت از روزنامه نگاران، گفت: "افزایش تعداد روزنامه نگاران زندانی در سراسر جهان یک تحول تکان دهنده است. این تحول تا حد زیادی توسط یک گروه کوچک از کشورها که به طور سیستماتیک روزنامه نگاران را محبوس می کنند هدایت می شود-- کشورهایی که در حال جنگ با نفس اطلاعات هستند".

اطلاعات در خصوص ایران شگفت انگیز است، زیرا آمار به دست آمده نه تنها منعکس کننده حبس روزنامه نگاران بعد از سرکوب های پس از انتخابات سال ۲۰۰۹ است، بلکه از حمله مستمر به صداهای منتقد که تا امروز نیز ادامه دارد حکایت میکند. تحقیقات کمیته حمایت از روزنامه نگاران مبین این است که فقط در دو ماه گذشته، مقامات ایرانی چهار روزنامه نگار را بازداشت کرده اند. بازداشت شدگان ایرانی شامل اشخاص شناخته شده ای در سطح بین المللی مانند عیسی سحرخیز، یک روزنامه نگار قدیمی با سابقه مدیریت دولتی که

بعدا به یک مقاله نویس اصلاح طلب تبدیل شد، تا نوید مَحَبی، وبلاگ نویس حوزه حقوق زنان که، در سن ۱۸ سالگی، جوانترین فرد در سرشماری کمیته حمایت از روزنامه نگاران است می باشد.

در چین تعداد زندانیان به طور قابل توجهی نسبت به سال ۲۰۰۹ که در آن ۲۴ روزنامه نگار در بند بودند، افزایش یافت. این افزایش بعلت زندانی کردن چندین روزنامه نگار اویغور و تبت بود که از نیمه دوم سال ۲۰۰۹ آغاز شد و تا سال ۲۰۱۰ ادامه یافت، که جزئیات آن به تازگی در گزارش های محاکمات پدیدار شده است. روزنامه نگاران اویغوری و تبتی مسائل قومی و نازاری های خشونت بار منطقه ای در سال های اخیر را پوشش خبری می دادند، موضوعاتی که گزارش آنها به طور رسمی ممنوع است. بعلاوه، چون این روزنامه نگاران توسط دولت و یا حزب کمونیست، که مجوز همه رسانه های خبری در چین را صادر می کنند، به رسمیت شناخته نشده اند، آسیب پذیرتر هستند. بازداشت شدگان شامل یک نویسنده به نام بودا که نابرابری های اقتصادی میان تبت و سایر نقاط کشور را در مجله ای که اکنون توقیف شده است، مورد سؤال قرار داد، و غیرت نیاز، سردبیریک تارنمای اویغوری که در مورد خشونت های قومی در مناطق خودمختار اویغور ژینجینگ تفسیر می نوشت، بودند.

چین و ایران هر دو به شدت از اتهامات مبهم ضد حکومتی استفاده می کنند. اما تحقیقات کمیته حمایت از روزنامه نگاران نشان می دهد که سوء استفاده از اتهامات ضد حکومتی-- مانند خیانت، خرابکاری، یا اقدام علیه منافع ملی-- در سراسر جهان رخ می دهد و به تنهایی بزرگترین دستاویز برای زندانی کردن روزنامه نگاران در جهان است. حداقل ۷۲ روزنامه نگار به اتهاماتی از این دست در سراسر جهان حبس شده اند. آنان شامل افرادی مانند رمضان یسرگپوف در قزاقستان هستند. یسرگپوف که سردبیریک روزنامه می باشد، یک بنگاه امنیتی را از طریق افشای یادداشت‌هایی که نشان دهنده آن بود که این بنگاه نفوذ سیاسی در مورد مالیات های محلی اعمال کرده است شرمسار کرد. پس از آن، یسرگپوف به اتهام "افشای اسرار دولتی" حبس شد. فهم بوکادوس، خبرنگار تلویزیون تونس، به دلیل پوشش خبری خود در مورد تظاهرات کارگری در یک منطقه معدنی دورافتاده به اتهام "اخلال در نظم عمومی" در حبس است. در بروندی، ژان کلود کاوومباگو، سردبیر وبسایت خبری نت پرس، به علت نوشتن یک اظهارنظر و پرسش در خصوص اینکه آیا نیروهای امنیتی این کشور قادر به متوقف کردن حملات تروریستی هستند یا نه، با اتهام خیانت مواجه است. و در ویتنام، وبلاگ نویسی به نام فام تان نیین، پس از انتقاد از عملکرد مقامات دولتی در خصوص یک حساب پرداخت غرامت به بازماندگان ماهیگیران متوفی، به اتهام اعمال ضد حکومتی زندانی شد.

سایمون گفت: "توجیه قانونی برای زندانی کردن روزنامه نگاران در هر کشور متفاوت بوده است. اما انگیزه تا حدی همیشه یکسان است: به سرکوب کشیدن کسانی که اقتدار دولت را به چالش می کشند".

افزایش منعکس شده در سرشماری سال ۲۰۱۰ با وجود این است که ۱۷ روزنامه نگار کوبایی، که در سال ۲۰۰۳ طی سرکوب مخالفان توسط دولت به اتهامات ضد حکومتی بازداشت شده بودند، امسال آزاد شدند. کلیسای کاتولیک رم با مشارکت با دولت اسپانیا، در ماه ژوئیه با دولت پرزیدنت رائل کاسترو به یک توافق رسید که طی آن خواستار آزادی تمامی زندانیان سیاسی شد که در دستگیریهای سال ۲۰۰۳ زندانی شده بودند. اگر چه مقامات کوبا به صراحت آزادی بازداشت شدگان را مشروط به تبعید آنان از کوبا نکرده است، واضح است که این چیزی است که دولت می خواسته است. همه افراد که تا کنون آزاد شده اند، بلافاصله به اسپانیا پرواز داده شده اند. سه روزنامه نگار زندانی شده در سال ۲۰۰۳ که در مقابل اصرار آشکار کوبا برای خروج آنها از کشور در ازای آزادی شان ایستادگی کرده اند، تا تاریخ اول دسامبر هنوز در زندان باقی مانده اند. یک روزنامه نگار چهارم کوبایی، که در سال ۲۰۰۹ بازداشت شده بود، همچنان در زندان باقی مانده است.

اریتره سومین بدترین زندانبان روزنامه نگاران در جهان در سال ۲۰۱۰ بود. در اریتره تا تاریخ اول دسامبر ۱۷ روزنامه نگار محبوس بوده اند. ظرف ده سال گذشته، یازده نفر از بازداشت شدگان اریتره ای بدون تفهیم اتهام در مکان های مخفی تحت حبس بوده اند. دولت اریتره از افشای هر گونه اطلاعات در مورد این ۱۱ زندانی، که در خلال تعطیلی بی رحمانه مطبوعات مستقل دستگیر شدند، خودداری کرده است. گزارش های تأیید نشده حکایت از این دارند که چهار نفر از این روزنامه نگاران زندانی در اریتره ممکن است به دلیل

بدرفتاری در دوران بازداشت تلف شده باشند. کمیته حمایت از روزنامه نگاران به دنبال تایید این گزارش هاست و همچنان به عنوان وسیله ای برای مسئول نگه داشتن دولت برای سرنوشتشان، این روزنامه نگاران را در لیست سرشماری سال ۲۰۱۰ خود قرار داده است.

با ۱۳ روزنامه نگار پشت میله های زندان، برمه چهارمین بدترین زندان کننده روزنامه نگاران در جهان است. در میان کسانی که زندانی شده اند، یک خبرنگار سازمان صدای دموکراتیک برمه، به نام هلا هلا وین، وجود دارد. این سازمان که در اسلو مستقر است و توسط تبعیدیان برمه اداره می شود به روزنامه نگاری پیگیر معروف است. هلا هلا وین پس از مصاحبه با راهبان بودایی برای یک گزارش در خلال مجموعه ای از تظاهرات رهبری شده توسط راهبان به مناسبت سالگرد انقلاب زعفرانی ۲۰۰۷، پس از دخالت نیروی نظامی سرکوبگر دستگیر شد.

ازبکستان، با شش روزنامه نگار زندانی در تاریخ اول دسامبر در فهرست کمیته حمایت از روزنامه نگاران مقام ننگین پنجم را داراست. زندانیان شامل ژمشید کریموف، برادرزاده رئیس جمهوری باشند، که در تلافی برای پوشش انتقادی اش از برنامه های دولت در سیاست های اجتماعی و اقتصادی، به صورت اجباری در یک مرکز روانپزشکی مجسوس است.

حداقل یک روزنامه نگار در سال ۲۰۱۰ در زندان درگذشت. جرمین سیریل نگوتا نگوتا، یک سردبیر کامرونی پس از اینکه او و روزنامه نگاران دیگری از یک دستیار رئیس جمهوری در مورد ادعا سوء استفاده از سپرده های شرکت نفت دولتی پرسش کردند به زندان فرستاده شد. گواهی اولیه فوت مقامات زندان را مقصر غفلت دانست، اگر چه دولت بعداً هر گونه مسئولیتی را انکار کرد.

برای اولین بار از سال ۲۰۰۴، ایالات متحده به عنوان یک کشور زندانی کننده روزنامه نگاران در این سرشماری ظاهر نمی شود. برای چندین سال، نیروهای نظامی ایالات متحده روزنامه نگارانی را در عراق، افغانستان، و خلیج گوانتانامو بدون اتهام و بدون تشریفات قانونی بطور بی انتها بازداشت کردند. همه آن روزنامه نگاران در نهایت بدون آنکه اتهامات کفیریشان اثبات شود آزاد شدند، ولی حداقل ۱۴ نفر از آنان ماه ها یا سالها در بازداشت بودند. آخرین نفر بازداشتی، ابراهیم جاسم، یک عکاس آزاد که با رویترز همکاری می کرد، در ماه فوریه بدون هیچ اتهامی آزاد شد. او ۱۷ ماه در زندان به سر برده بود. کمیته حمایت از روزنامه نگاران بطور گسترده در طول چندین سال گذشته اصرار کرده بود بر اینکه مقامات نظامی ایالات متحده را متقاعد سازد که شیوه های بازداشتی خود را تغییر دهند.

در اینجا گرایش های دیگر و جزئیاتی که در تجزیه و تحلیل کمیته حمایت از روزنامه نگاران پدیدار شد عرضه می شود:

- جمع کل در سراسر جهان در بالاترین تعداد از سال ۱۹۹۶ می باشد. در سال ۱۹۹۶ کمیته حمایت از روزنامه نگاران حضور ۱۸۵ روزنامه نگار را پشت میله های زندان به ضبط رساند. در مجموع، ترکیه که به سرکوب روزنامه نگاران قومی گرد پرداخته بود، در آن سال ۷۸ روزنامه نگار را زندانی کرد.
- پس از افزایش قابل توجه تعداد روزنامه نگاران اینترنتی زندانی شده در چند سال متوالی، در سال ۲۰۱۰ این روند آهسته شد. در اول دسامبر، شصت و نه روزنامه نگار که کارشان بدوا روی اینترنت منتشر میشده، در زندان بوده اند که این آمار تقریباً نیمی از روزنامه نگاران زندانی را تشکیل می دهد. با ۵۷ مورد در سال ۲۰۰۹، خبرنگاران روزنامه های چاپی، سردبیران، و عکاسان بزرگترین رده حرفه ای بعدی را تشکیل می دهند. ژورنالیستهای تلویزیون و رادیو و فیلم سازان مستند بقیه آمار روزنامه نگاران زندانی را تشکیل می دهند.

- حداقل ۶۴ روزنامه نگار آزاد در سراسر جهان در زندان بودند، رقمی که مطابق با سرشماری سال ۲۰۰۹ پایدار مانده است. روزنامه نگاران آزاد ممکن است در برابر حبس آسیب پذیر باشند زیرا آنها برخلاف آنکه سازمان های خبری از کارکنان خود حمایت می کنند، اغلب حمایت قانونی و مالی ندارند.
 - اتهامات ضد دولتی رایج ترین اتهام استفاده شده برای به حبس کشیدن روزنامه نگاران بود. تخطی از قوانین سانسور، دومین متداول ترین نوع اتهام، در ۱۲ مورد به کار گرفته شد.
 - در ۱۱ مورد، دولت ها از انواع اتهامات نامربوط به روزنامه نگاری استفاده کرده اند تا به اقدام تلافی جویانه علیه نویسنده ها، سردبیران، و عکاسان خبری منتقد بپردازند. این اتهامات از نقض مقررات تا در اختیار داشتن مواد مخدر را می شود. در موارد موجود در این سرشماری، برای کمیته حمایت از روزنامه نگاران آشکار بوده است که اتهامات به احتمال زیاد به تلافی کار روزنامه نگار بوده است.
 - اتهامات کیفری افترا، گزارش اخبار "کذب"، و "توهین" های قومی و مذهبی از سایر اتهاماتی است که علیه روزنامه نگاران در سرشماری لحاظ شده است.
 - در ۳۴ مورد، دولت ها حداقل تضمینهای آیین دادرسی، حتی تفهیم اتهام و انجام هرگونه روند قضایی مشهود را به طور کامل کنار گذاشته اند.
 - چهار برنده جایزه بین المللی آزادی مطبوعات کمیته حمایت از روزنامه نگاران در سرشماری سال ۲۰۱۰ حضور دارند. هکتور ماسه دا گوئیرز، یک روزنامه نگار کوبایی که از زمان سرکوب سال ۲۰۰۳ زندانی بوده است و از ترک کوبا در ازای آزادی اش خودداری کرده است. همسرش، لورا پولان به سی پی جی گفت: "او اجازه نمی دهد هیچکس او را از کشور خود بیرون بیاورد."
 - عین الله فتح اللایف، یک سردبیر آذربایجانی که یکی دیگر از برندگان جایزه سی پی جی می باشد، با وجود حکم دادگاه حقوق بشر اروپا برای آزادیش، هنوز پشت میله های زندان باقی مانده است. تحقیقات سی پی جی نشان می دهد که بعد از اینکه فتح اللایف ادعا کرد دولت در قتل حل نشده یک سردبیر آذربایجانی دیگر به نام المار حسینف دست داشته اند، مقامات مجموعه ای از اتهامات ساختگی را علیه فتح اللایف عنوان کرده اند.
 - شی تاو و محمد داوری، دو برنده دیگر جوایز کمیته حمایت از روزنامه نگاران نیز هردو به اتهامات ضد حکومتی در این سرشماری حضور دارند. شی در حال سیری کردن حکم ده سال زندان برای فاش کردن یک دستور وزارت تبلیغات است که با عطف به ماسبق، به عنوان یک راز حکومتی اعلام شد. داوری، پس از اینکه شکنجه و تجاوز به زندانیان در بازداشتگاه کهریزک مستند ساخت به اتهام "اخلال در امنیت ملی" زندانی شد. پوشش خبری داوری باعث چنان اعتراضات گسترده ای شد که مقامات ایرانی مجبور به تعطیل بازداشتگاه کهریزک شدند.
- کمیته حمایت از روزنامه نگاران معتقد است که روزنامه نگاران نباید برای انجام شغل خود زندانی شوند. این کمیته نامه های متعددی به هر یک از کشورهایایی که یک روزنامه نگار زندانی داشته، فرستاده است و نگرانی جدی خود را اعلام داشته است.
- در طول سال گذشته، فعالیت های کمیته حمایت از روزنامه نگاران منجر به آزادی های سریع حداقل ۴۶ روزنامه نگار زندانی شد.

فهرست کمیته حمایت از روزنامه نگاران یک نما از کلیه کسانی است که در نیمه شب اول دسامبر سال ۲۰۱۰ در زندان بوده اند. این لیست شامل آن روزنامه نگارانی که در طول همین سال زندانی و سپس آزاد شده اند نیست. برای مطالعه شرح وضعیت آن موارد، می توانید به www.cpj.org مراجعه کنید. تا زمانی که

کمیته حمایت از روزنامه نگاران بتواند از آزادی روزنامه نگاران زندانی و یا مرگ آنها یقین کسب کند، آنها در فهرست سی پی جی باقی خواهند ماند.

روزنامه نگارانی که یا ناپدید می شوند و یا توسط اشخاص غیر حکومتی مانند باندهای جنایتکار یا گروه های شبه نظامی ربوده می شوند در سرشماری سالیانه روزنامه نگاران زندانی لحاظ نمی شوند. پرونده های آنها به عنوان "گم شده" و یا "ربوده شده" طبقه بندی می شود.